

СТРАТЕГІЧНИЙ АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ У ЗАПОРІЗЬКІЙ ОБЛАСТІ: ПРОБЛЕМАТИКА ТА ПЕРСПЕКТИВИ

З 2022 року діяльність підприємств у Запорізькій області зазнала радикальних змін у зв'язку із запровадженням військового стану в Україні. Запоріжжя, як регіон з потужним промисловим потенціалом, опинилося на лінії стратегічних загроз. Частина територій області перебуває під тимчасовою окупацією, що спричинило різке зниження економічної активності, порушення логістичних ланцюгів, втрату частини виробничих потужностей та міграцію кадрів. У цьому контексті стратегічний аналіз діяльності підприємств набув критичного значення для виживання та переосмислення бізнес-моделей.

Проблематика діяльності підприємств після 2022 року вбачається наступна:

1. Втрати інфраструктури та тимчасова окупація.

Окупація Мелітополя, Бердянська, Енергодара та інших населених пунктів зупинила роботу багатьох підприємств, зокрема аграрного, машинобудівного та енергетичного секторів. У результаті:

- підприємства втратили виробничі бази;
- було пошкоджено логістичні центри та шляхи;
- доступ до ринків реалізації був значно обмежений.

2. Переорієнтація логістики

Порушення постачання сировини та збуту продукції змусило підприємства шукати нові маршрути через західні області або ЄС. Це призвело до зростання витрат, зниження прибутковості та потреби в стратегічному переплануванні діяльності.

3. Кадрова криза

Внаслідок бойових дій та мобілізації область втратила значну кількість працездатного населення. Частина спеціалістів виїхала за кордон, інші були мобілізовані. У результаті:

- утворився дефіцит висококваліфікованих кадрів;
- підприємства змушені вкладати ресурси в перекваліфікацію працівників;
- зростає навантаження на залишений штат.

4. Фінансові труднощі

Багато підприємств зазнали втрат активів, зменшення обігових коштів і були змушені тимчасово зупинити діяльність. Отримання кредитів стало складнішим, а інвестиційна привабливість області – нижчою.

Перспективи та стратегічні можливості для регіону:

1. Відновлення та релокація

Деякі підприємства частково релокувалися в інші області України. Програми державної підтримки сприяють реєстрації нових виробничих майданчиків, зокрема в західних регіонах. У майбутньому це дозволить створити диверсифіковану інфраструктуру та зменшити залежність від одного регіону.

2. Інтеграція з ринками ЄС

В умовах обмеження торгівлі з окупованими територіями та РФ підприємства активніше інтегруються в ринки Євросоюзу. Це відкриває нові перспективи для:

- експорту продукції;
- отримання технічної допомоги;
- участі в грантових програмах для малого та середнього бізнесу.

3. Цифровізація та гнучкість

Зростає роль цифрових технологій у веденні бізнесу: автоматизація, віддалене управління, CRM та ERP-системи. Підприємства, що інвестують у цифрову трансформацію, демонструють вищу стійкість до криз.

4. Енергетична трансформація

Запорізький регіон має потужний потенціал для розвитку альтернативної енергетики. Попри ризики, з'являється перспектива відновлення енергонезалежності через сонячні, вітрові та гібридні станції.

Після 2022 року стратегічний аналіз підприємств Запорізької області набув життєвої важливості. В умовах загроз і змін компанії мають переосмислити свої цілі, оптимізувати ресурси, впроваджувати інновації та орієнтуватися на міжнародні ринки. Попри складнощі, саме криза відкриває нові можливості для трансформації економіки регіону.